

Секція: Економіка, організація і управління підприємством.

РАБІЙЧУК О.О.

студентка спеціальності менеджмент

зовнішньоекономічної діяльності

НУ «Львівська політехніка»

м. Львів, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Україна обрала шлях інтеграції з ЄС, сталого розвитку та покращення добробуту населення. У нашої держави є великий потенціал стати високорозвиненою країною, конкурентоспроможною на ринку товарів та послуг, бути прикладом для інших. Прагнення України вступити до єдиного економічного простору ЄС неодмінно призведе до реорганізації державних митних органів. В зв'язку з цим існує нагальна необхідність впровадження досвіду митних органів країн-членів ЄС в систему органів влади України. Для цього нам потрібно докласти ще багато зусиль, зруйнувати застарілі підходи, методи та систему управління, що так узвичаїлися в секторі державного управління.

Актуальною і надалі залишається необхідність реформування митної системи з метою забезпечення її ефективної роботи, створення привабливого інвестиційного клімату в Україні, активізації зовнішньої торгівлі. У зв'язку з цим, необхідно розробити етапи реформування митних органів, побудувати сучасні високотехнічні міжнародні пункти пропуску та розвинути їх інфраструктуру, реалізувати план спрощення процедур митного оформлення товарів та комерційних транспортних засобів, удосконалити систему «автоматизованої митниці», тобто звести до мінімуму безпосереднє спілкування представників бізнесу з працівниками

митних органів. Необхідно забезпечити перехід на 100% електронне декларування, запровадити та популяризувати безконтактні способи комунікації з митницею, застосовувати інноваційні методи роботи митних органів.

В процесі ре організування митних органів варто запозичити іноземний досвід, проводити консультації з закордонними фахівцями та впроваджувати ефективні реформи в напрямку оптимізування організаційної структури, обґрунтованої чисельності працівників, прозорості та відкритої діяльності, електронної комунікації з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, спрощення їх обслуговування та ліквідації значної кількості бюрократичних бар'єрів. В цьому контексті корисним буде запозичити досвід Польщі, яка реалізовує концепцію 3i «Internet, intelligence, innovation». «Митна адміністрація, – справедливо відзначає польський економіст Г. Мосей, – є важливим елементом інституційного оточення підприємства, що функціонує в умовах ринкової економіки і глобальної торгівлі [3]».

Для якісних змін у митній сфері також необхідні рішучі зміни законодавства. Зокрема, треба прописати конкретні дії митних органів в тих чи інших ситуаціях, скоротити тривалість оформлення митних документів, дозволів, за прикладом Грузії скасувати альтернативні варіанти можливих дій для працівника митниці в одній і тій же ситуації, але для різних суб'єктів. В сучасних умовах важливим є скоротити до мінімуму можливість суб'єктивного прийняття рішення, необхідно виробити чіткий алгоритм дій.

Істотним елементом в системі реформування має стати збільшення суми находжень до бюджету, але шляхом розкриття «тіньових» схем, боротьби з корупцією та легалізації окремих видів діяльності, а не збільшенням кількості та обсягу митних зборів та платежів. Існує закордонна практика створення пілотних проектів на деяких митних

пропусках країни щодо передачі їх у «приватні руки», зокрема під зовнішнє іноземне управління, що могло б спричинити деякі позитивні наслідки.

Фінансово-правовий аспект діяльності митних органів країн ЄС відображається також у тому, що їх фінансування здійснюється за рахунок державного бюджету відповідної країни. На відміну від України (митні органи перебувають на повному державному фінансуванні, законодавство не передбачає інших методів отримання фінансових ресурсів), у Польщі Закон «Про публічні фінанси» передбачає, що бюджетні одиниці (до яких відносяться також митні органи) можуть створювати власні кошти шляхом збору плат за організацію і проведення курсів, видачу кваліфікованих свідоцтв, отримання коштів за договорами дарування, спадщини, процентів за вкладями власних коштів тощо [4].

Важливим аспектом становлення України як європейської держави є створення стійкого позитивного іміджу митних органів та кожного окремого її працівника, як чесного, порядного та професійного виконавця своїх функцій.

Таким чином, використовуючи позитивний досвід реформування митної служби за кордоном, врахувавши особливості розвитку та становлення митних органів в Україні, адаптувавши набуті знання до умов сьогодення, можна сформувати належне підґрунтя для якісного та ефективного реалізування євроінтеграційних процесів України та зміцнення її економіки.

Література:

1. Бережнюк І.Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти [Текст] : монографія / І.Г.Бережнюк. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.

2. Концепція реформування діяльності митної служби України “Обличчям до людей” : затверджена рішенням колегії Держмитслужби України від 29 жовтня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.customs.gov.ua.

3. Мосей Г. Про реформування митної служби / Г.Мосей // Проблеми теорії і практики управління.–2000.–№5.–С.23-24.

4. Сакалош О.В. Финансово-правовой статус таможенных органов Украины и Польши / О.В. Сакалош // Налоговое администрирование: Ежегодник 2007 / Под общ. Ред. С.В. Запольского, Д.М. Щекина; Международная ассоциация финансового права. – М.: Статут, 2008. – С.232.

5. Федотов О.П. Митниця в організаційній системі та структурі митних органів України / О.П.Федотов, О.О.Зотенко // Митна справа. – 2012. – № 2. – С.39–44.